

Nynäshamn
kommun

Översiktlig naturinventering GC-bro Källberga

Sammanfattning

Planområdet bedöms ha naturvärden i norr och i väster, främst i form av förekomst av bärande och blommande träd och buskar (bl.a. sälg), torrmarksflora och blockrika miljöer. Miljöerna är viktiga för bland annat pollinatörer och reptiler, något som visat sig genom fynd av huggorm vid två olika tillfällen i och i närheten av planområdet. Huggorm är fridlyst i hela landet enligt 6§ artskyddsförordningen.

Sammantaget bedöms planförslaget påverka naturvärdena negativt i viss mån men påverkan bedöms inte vara betydande. I anläggningsskedet finns flera åtgärder som kan göras för att fortsatt behålla de naturvärden som identifierats.

Innehåll

Inledning.....	1
Beskrivning av området.....	1
Skogsområde norr om Muskövågen.....	2
Hag-/åkermarken.....	4
Skogsbrynet i väster.....	5
Bedömning.....	6
Hänsyn vid exploatering.....	7

Inledning

I början av planprocessen för GC-bro Källberga gjordes en undersökning om betydande miljöpåverkan. I samband med undersökningen besöktes planområdet (21 april 2021). De identifierade naturvärdena och ekosystemtjänsterna som konstaterades på platsen bedömdes bli något försvagade av planläggningen, men bedömdes inte vara av betydande slag. Sedan undersökningen genomfördes har planområdet ändrats något varför en översiktlig naturinventering genomfördes den 25 maj 2022. Platsen besöktes även den 16 mars 2022 i samband med inmätning av bevarandevärda träd. Denna rapport väger in de uppgifter som framkommit under de tre besöken som samtliga har gjorts av Hanna Lilja, kommunekolog på Nynäshamns kommun.

Figur 1. Planområdet på ortofoto från 2020.

Beskrivning av området

Planområdet består av tre delområden avseende natur: ett skogsområde norr om Muskövägen, hag/-åkermark som upptar merparten av planområdet, samt ett skogsbryn i väster. Vid genomgång av underlag avseende natur återfinns inga registrerade skyddade områden eller andra utpekade objekt med höga naturvärden inom planområdet.

Skogsområde norr om Muskövägen

Figur 2. Skogsområde norr om Muskövägen på ortofoto från 2020. Lövträden har inte slagit ut ännu och ser därför gråsuddiga ut i bilden.

Planområdets norra del utgörs av Muskövägen och ett ca 18 meter brett träd- och buskbeklätt område som sträcker sig till Sittestavägen. I öster utgörs delar av området av öppen gräsmark, tidigare åker alternativt betesmark. Mellan Muskövägen och Sittestavägen löper en upptrampad gångstig. I väster angränsar planområdet mot en privat trädgård.

Platsen domineras av lövträd som består av björk, körsbär, sälg, vildapel, lönn och hassel. Här finns även enstaka tall. En sjungande koltrast observerades i trädskronorna. Tre döda enar står bland lövträden och har troligen skuggats ut av den i övrigt ganska täta vegetationen. En liggande halvdöd sälg finns strax öster om stigen. Buskskiktet består av slån, hagtorn, druvfläder, måbär och nypon. Längs med stigens östra sida finns ett blockrikt ca 1 meter brett röse. Flera mindre partier med block finns i övriga delar av området. Nära Muskövägen samt Sittestavägen växer brännässlor, även sydost om den privata tomten. Olika trädgårdsväxter har spridit sig ut i planområdet, bl.a. kaprifol. Ett bestånd av parkslide växer precis i gränsen mellan planområdet och den privata tomten. Parkslide räknas inte som en invasiv främmande art i nuläget men är en art som orsakar stora problem genom att den lätt sprider sig och konkurrerar ut inhemsk flora. Arten är mycket svår att bekämpa och spridning sker lätt via rotsystemet. Det är av stor vikt att spridning förhindras i

kommande markarbeten på platsen. Läs mer om parkslide i Naturvårdsverkets webbplats om invasiva arter¹.

Figur 3. Uppväxande buskage av parkslide, samt döda fjölårsskott, mitt i bilden. Buskaget står precis vid plangränsen.

I Muskövägens norra dikesslännt växer en flerstammig sälg som mäter 278 cm i omkrets under förgreningen. Bin kunde observeras i kronan vid fältbesöket 2021. En liten barkblotta med mulm finns på sydsidan av stammen, vilket är ett viktigt substrat för specialiserade arter. Några meter åt väster står ytterligare en flerstammig sälg, men med betydligt klenade stammar som förgrenar sig redan vid basen av trädet. Denna sälg ses som en efterträdare till den grova sälgen. I dikesbotten och i slänten växer svalört och nässlor medan västra delen av slänten har en torrmarksflora med bland annat tjärblomster, smultron, svartkämpar, johannesört, gråfibbla, nagelört, femfingerört, teveronika, mårör och skogsviol. Finast flora finns dock väster om planområdet. Enstaka jordblottor observerades där ett antal håll tillhörande någon vägstekelart förekom. Vidare observerades två huggormar (2021) som solade sig i slänten nedanför den stora sälgen, varav en låg kvar under hela besöket. Huggormar är fridlysta i hela landet enligt 6§ artskyddsförordningen. Förbudet innebär att det är förbjudet att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, samt ta bort eller

¹ <https://www.naturvardsverket.se/arnesomraden/invasiva-frammande-arter/Arter/arter-som-er-omfattas-av-regler/parkslide/>

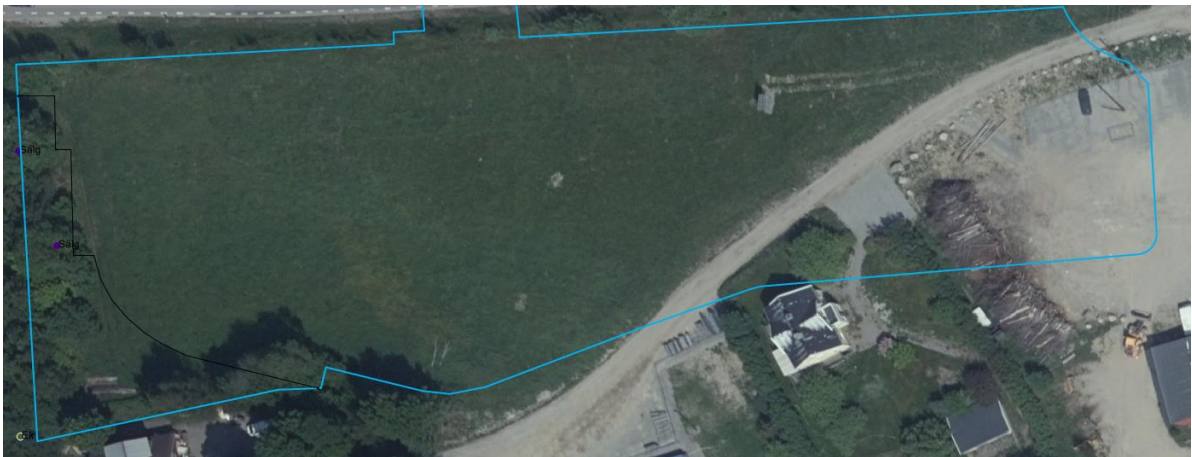
skada ägg, rom, larver eller bon. Arten är bedömd som livskraftig (LC) i rödlistan. Ett antal sorkhål observerades nedanför den stora sälgen vid inventeringen i maj 2022.

Figur 4. Två sälgar i slänten mot Muskövägen vid platsbesök den 21 april 2021.

Hag-/åkermarken

Merparten av planområdet består av hag-/åkermark, samt grusväg, grusplan samt delar av en trädgård. Närmast Muskövägen fanns smultron och sly av gran, björk, tall och sälg. Inom denna del av planområdet återfanns inga naturvårdsintressanta arter eller substrat. Huggorm noterades strax utanför planområdet under 2022 av planarkitekten.

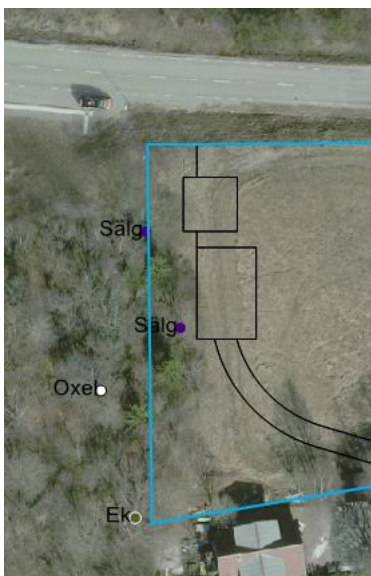
Figur 5. Hag-/åkermarken på ortofoto från 2021 (öster om svart tunn linje).

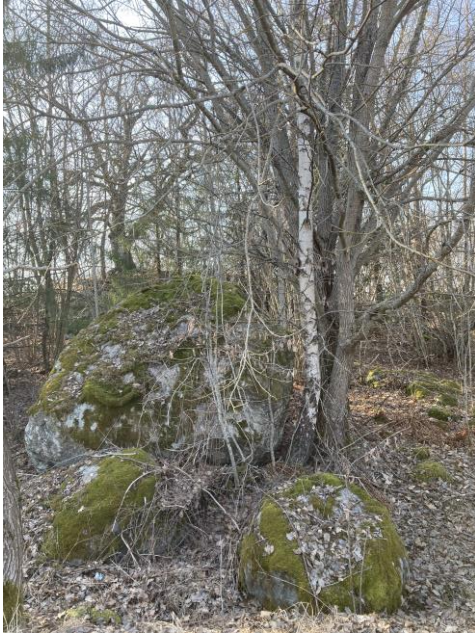
Figur 6. Hag-/åkermarken sett från öster. Foto från 2021.

Skogsbrynet i väster

I västra delen av planområdet finns en del av ett skogsområde beläget på en kulle. Området har troligtvis utgjort betesmark i äldre tider. Skogen inom planområdet utgörs av hassel, björk, gran, sälg, rönn, lönn och hagtorn. I fältskiktet finns vitsippor och svalört. Skogen är relativt skuggig och marken är bitvis blockig. I gränsen mellan hagmarken och skogen slingrar sig ett litet dike, där finns även enstaka mindre ekar som mäter 10 - 20 cm i diameter samt en större sälg (155 cm i omkrets). Strax söder om sälgen finns ett stort stenblock om cirka 3x3 meter i storlek, en bit söder om detta finns ett block som är något större.

Figur 7. Skogsmarken i väster (till vänster om svarta linjer), planområdesgränsen i blått. Ortofoto från 2020.

Figur 8. Den södra sälgen samt block kring denna, det direkt till vänster uppskattades till ca 3x3 meter i storlek.

Bedömning

Sammantaget innehåller den norra delen av planområdet viktiga element som gynnar vilda pollinatörer (blommande och bärande buskar och träd samt lämpliga substrat för bon) och huggorm (varm sydslänt samt röse som kan utgöra fortplantnings-, vilo- och övervintringsområde). Muskövägens vägslänt bedöms vara en spridningsväg för pollinerare.

I skogsområdet i väster finns också naturelement viktiga för pollinatörer och reptiler då det även här finns förekomst av blommande och bärande buskar och träd och att området är blockrikt.

Genomförandet av detaljplanen bedöms påverka de naturvärden som identifierats i planområdet negativt i viss mån. Dock bedöms naturvärdena kunna bestå även framöver då planområdet och den planerade GC-bron utgör ett relativt litet ingrepp i naturmiljön. I den norra delen av planområdet kommer de två sälgarna i vägslänten samt alla eller merparten av de bärande och blommande träden och buskarna behöva tas bort i samband med uppförandet av GC-bron. Tillgången på sälg är relativt god i närområdet samt att arten växer sig stor på kort tid. Det finns även fler blommande och bärande träd och buskar i närheten av planområdet. Borttagande av sälgarna och övriga blommande och bärande träd och buskar bedöms därmed inte få betydande negativa konsekvenser av planläggningen. Utformningen av GC-bron och dess omedelbara omgivning bör kunna utformas så att huggorm fortsättningsvis har ett eller flera rösen att tillgå. Därmed bedöms planläggningen inte utlösa artskyddsförbudet avseende huggorm.

I det västra området är skogsmarken planlagd som Natur vilket säkrar de naturvärden som finns där. Dock hamnar området för återvinningsstationen nära den södra större sälgen vilket kommer innebära att trädets rötter kan skadas i anläggningsskedet och eventuellt dö på sikt. Detta bedöms dock inte utgöra en betydande negativ konsekvens, se resonemang kring sälg i stycket ovan.

Hänsyn vid exploatering

Exploateringen bedöms inte behöva ta hänsyn till naturvärdena genom införande av särskilda planbestämmelser förutom de som redan finns, dvs att skogsområdet i väster bevaras som naturmark. Följande punkter nedan är däremot sådant som behöver beaktas i samband med exploateringen.

- Beakta beståndet av parkslide och utred hur spridning av arten ska begränsas vid arbeten på platsen.
- Stammen från den stora sälgen i området norr om Muskövägen bör bevaras som faunadepå i eller i närheten av planområdet. Stammen bör placeras solbelyst.
- Låt om möjligt de avverkade sälgarna växa upp på nytt genom rotskott.
- Se till att det fortsatt finns stenrösen norr om Muskövägen som kan utnyttjas av huggorm.
- Använd inte matjord som toppskikt norr om Muskövägen, utan välj ett sandigare material för att bevara och gynna den torrmarksflora som finns väster om planområdet.

Diarienummer

MSN/2017/0413

Datum

2022-06-14 Slutversion

Upprättad av

Hanna Lilja, Kommunekolog

Postadress

149 81 Nynäshamn

Besöksadress

Stadshusplatsen 1
Nynäshamn

Telefon/Fax

kontaktcenter
08-520 680 00
08-520 140 08 fax

E-post/Webb

kontaktcenter@nynashamn.se
www.nynashamn.se

Bankgiro/Plusgiro

620-0216 Bankgiro
63 45-3 Plusgiro

Organisationsnummer

212000-0233